

Identifikácia zmien krajinnej pokrývky vysokohorskej krajiny na základe ortofotomáp

Hana Stanková, Jozef Čerňanský

Katedra kartografie, geoinformatiky a DPZ

Prírodovedecká fakulta UK Bratislava

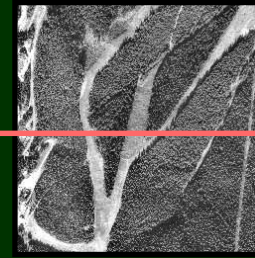
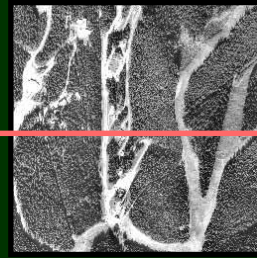
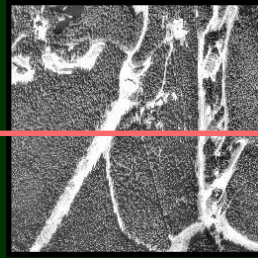

Vysokohorská krajina

- veľmi citlivá a zraniteľná
- všetky procesy ju intenzívne menia
- k najničivejším prírodným procesom patria snehové lavíny a vodná erózia
- negatívne antropogénne vplyvy – výrub lesa na zjazdovkách, zašlapávanie vegetačného krytu v okolí turistických chodníkov....

archívne
LMS

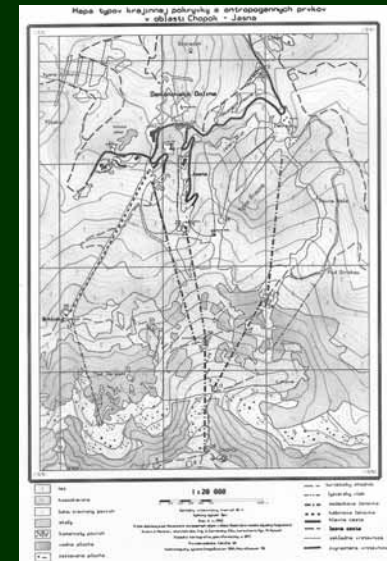
Fotogrametrické spracovanie

GIS

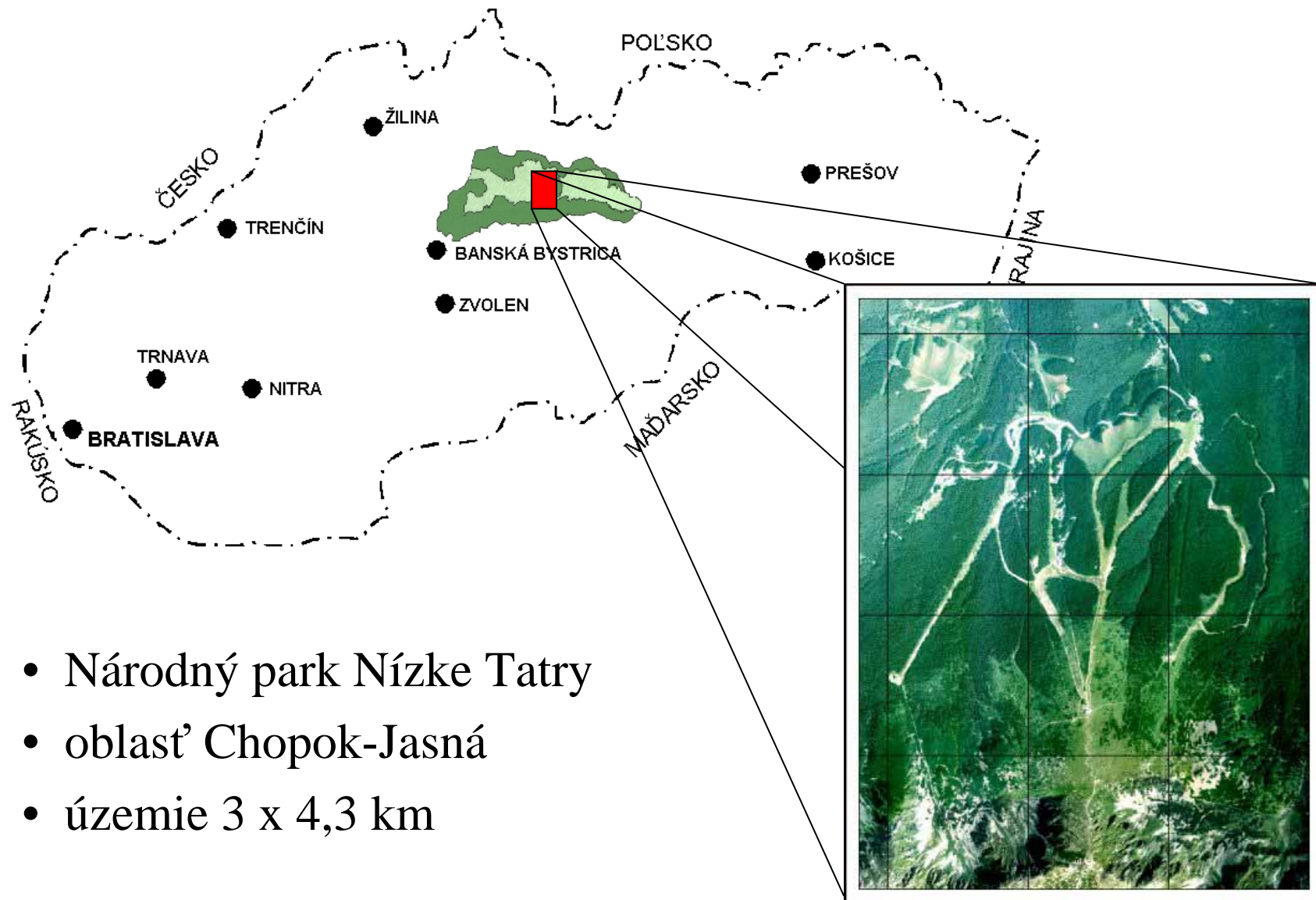

ortofotomapa, DTM

mapa KP

Lokalizácia záujmového územia

- Národný park Nízke Tatry
- oblasť Chopok-Jasná
- územie 3 x 4,3 km

Vstupné údaje

- čiernobiele LMS z r.1986
približná mierka 1 : 25 000
- farebné LMS z r.1998
približná mierka 1 : 27 000

Fotogrametrické spracovanie

ImageStation

digitálne ortofotomapy

1986 a 1998

(rozlíšenie 1 m)

presnosť stereomodelu

ČB : $m_{xy} = 0,6 \text{ m}$

F : $m_{xy} = 0,5 \text{ m}$

digitálna ortofotomapa 1986

(výrez 1,9 x 3,2 km)

digitálna ortofotomapa 1998

vizuálna interpretácia

- plošná MMU 250 m² (50 m²)
- minimálna šírka 10 m

retrospektívna analýza
(backdating)

- minimálna plocha zmeneného
areálu 100 m²

mapa krajinnej pokrývky KP98

(mierka 1 : 10 000)

mapa krajinnej pokrývky KP86

(mierka 1 : 10 000)

overlay

zmeny krajinnej pokrývky

1986 až 1998

Klasifikačný systém

- vychádza z legendy CORINE Land Cover (CLC) pre mierku 1 : 50 000 (Feranec, Ot'ahel 1999)
- 10 subkategórií CLC 3.hierarchickej úrovne:

1 Urbanizované a technizované areály

112 Nesúvislá sídelná zástavba

122 Cestná a železničná sieť a príahlé areály

133 Areály výstavby

141 Areály sídelnej zelene

142 Areály športu a zariadení voľného času

3 Lesné a poloprírodné areály

312 Ihličnaté lesy

321 Prirodzené lúky

324 Prechodné lesokroviny

333 Areály s riedkou vegetáciou

5 Vody

512 Vodné plochy

doplnené objekty,
čiastočná
harmonizácia s KO
ZB GIS 10/2004

Typy zmien

0	bez zmeny
1	urbanizácia
2	odlesnenie
3	zalesnenie
4	zatrávenie
5	deštrukcia
6	iné zmeny

negatívne zmeny

pozitívne zmeny

z hľadiska vplyvu
na pôdnodeštrukčné
procesy

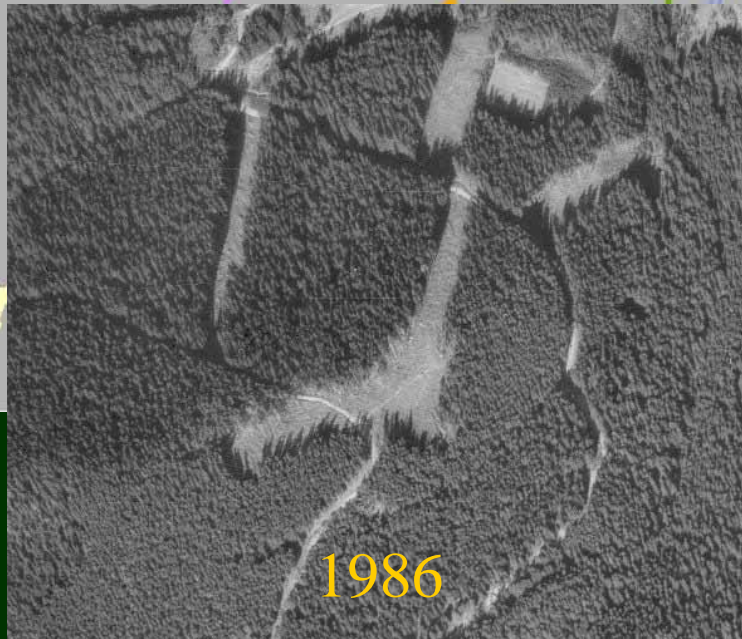
		Triedy 1998									
		112	122	133	141	142	312	321	324	333	512
Triedy 1986	112	0	6	6	6	6	3	4	6	6	6
	122	6	0	6	6	6	3	4	6	6	6
	133	6	6	0	6	6	3	4	6	6	6
	141	6	6	6	0	6	3	4	6	6	6
	142	6	6	6	6	0	3	4	6	6	6
	312	1	1	1	1	1	0	2	2	2	2
	321	1	1	1	1	1	3	0	6	5	6
	324	1	1	1	1	1	3	4	0	5	6
	333	1	1	1	1	1	3	4	6	0	6
	512	1	1	1	1	1	3	4	6	5	0

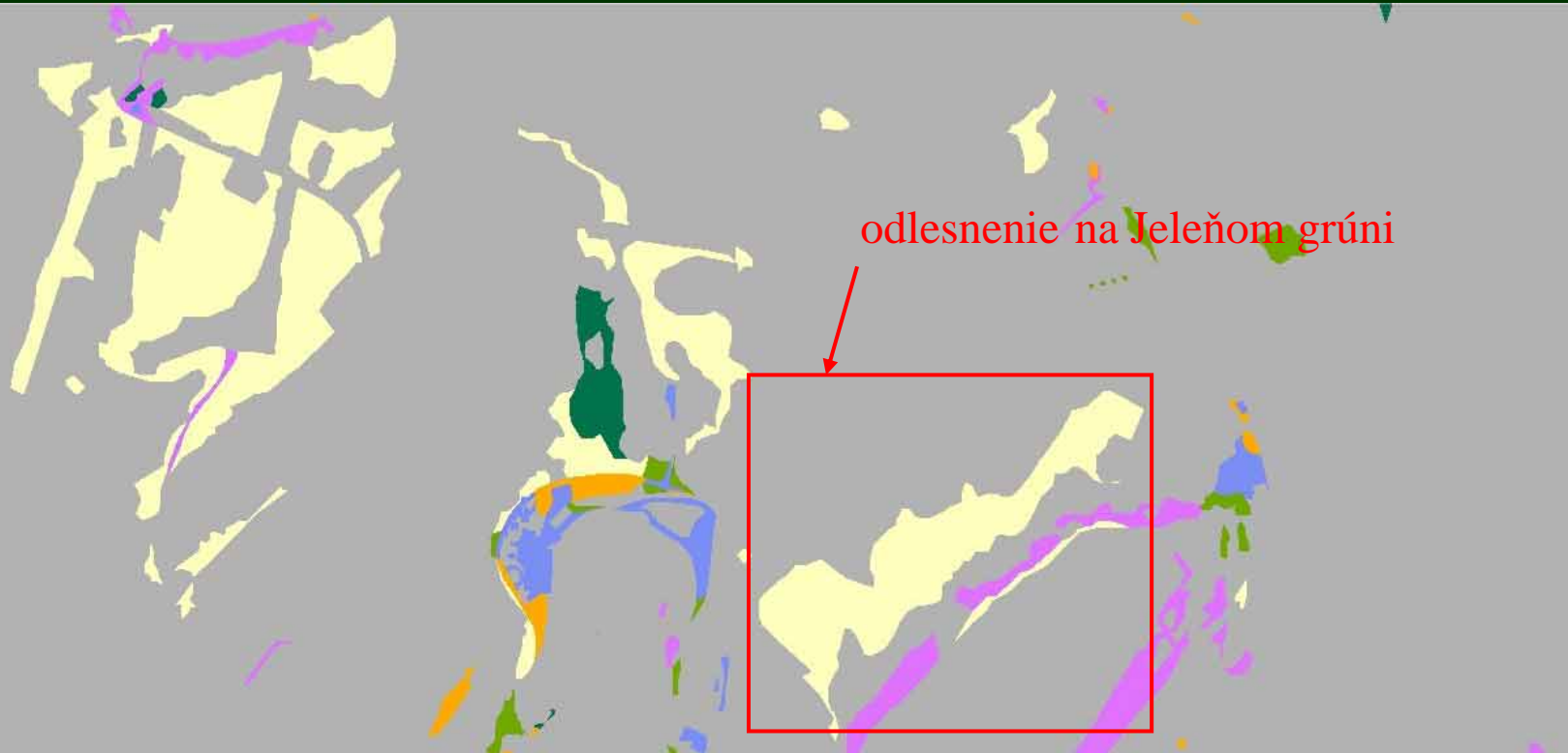
Výsledky

Typ zmeny		Plocha	Podiel z celkovej	Podiel zo zmenenej
Kód	Názov	(v m ²)	plochy (v %)	plochy (v %)
0	bez zmeny	5494827	90.4	-
1	urbanizácia	24479	0.4	4.2
2	odlesnenie	362878	6.0	62.0
3	zalesnenie	25252	0.4	4.3
4	zatrávnenie	41585	0.7	7.1
5	deštrukcia	91917	1.5	15.7
6	iné zmeny	39061	0.6	6.7
Spolu		6080000	100	100

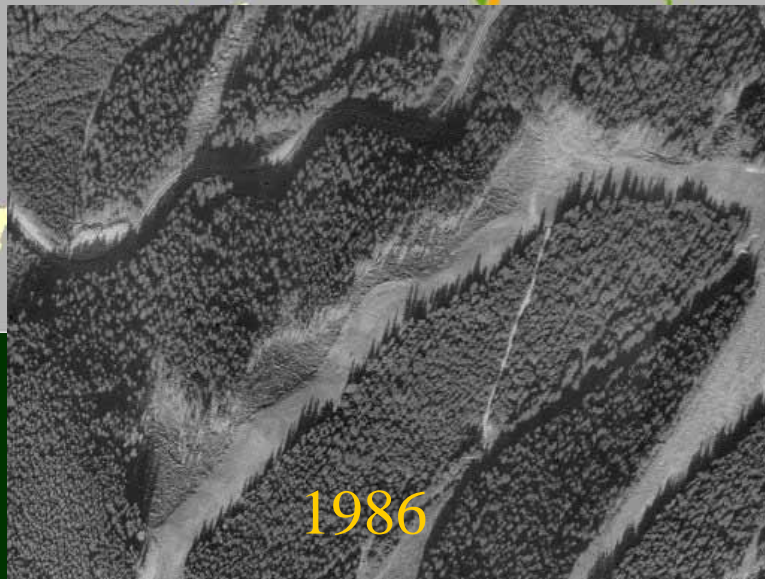
Typ KP	Plocha (v ha)			Podiel z celkovej plochy (v %)		
	1986	1998	Rozdiel	1986	1998	Rozdiel
Zastavaná plocha	21.0	22.4	1.5	3.4	3.7	0.2
Les	511.6	476.3	-35.3	84.1	78.3	-5.8
Trávne porasty a kroviny	63.2	91.0	27.8	10.4	15.0	4.6
Deštruované plochy	10.1	16.0	5.9	1.7	2.6	1.0
Vodné plochy	2.2	2.2	0.0	0.4	0.4	0.0
Spolu	608	608	0	100	100	0

odlesnenie v lokalite Vyšné Šulkovo

odlesnenie na Jeleňom grúni

1986

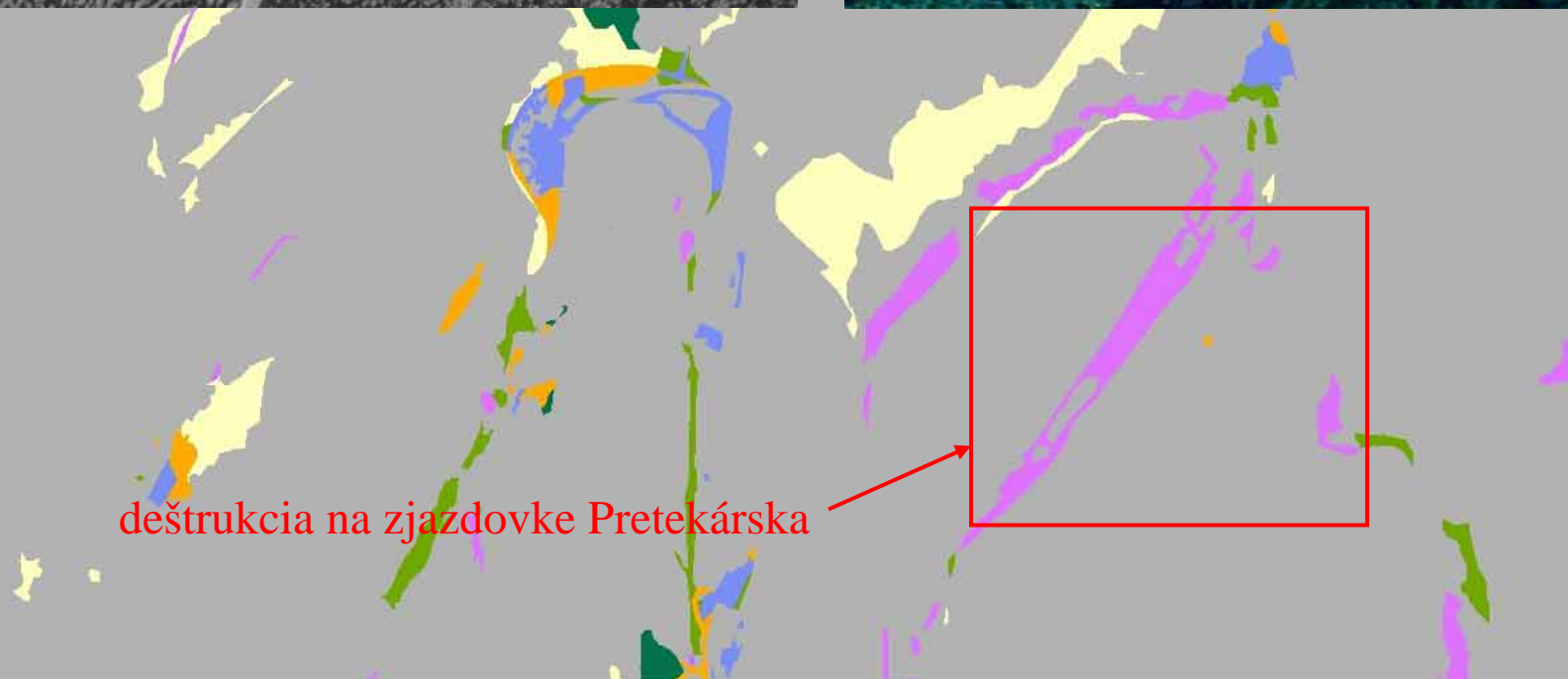
1998

1986

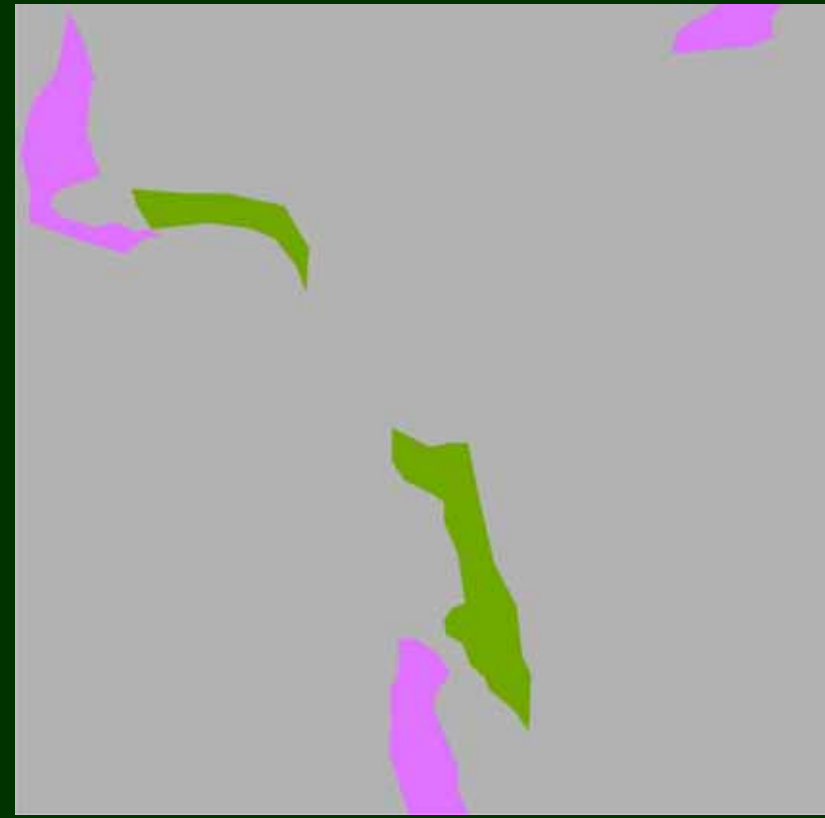
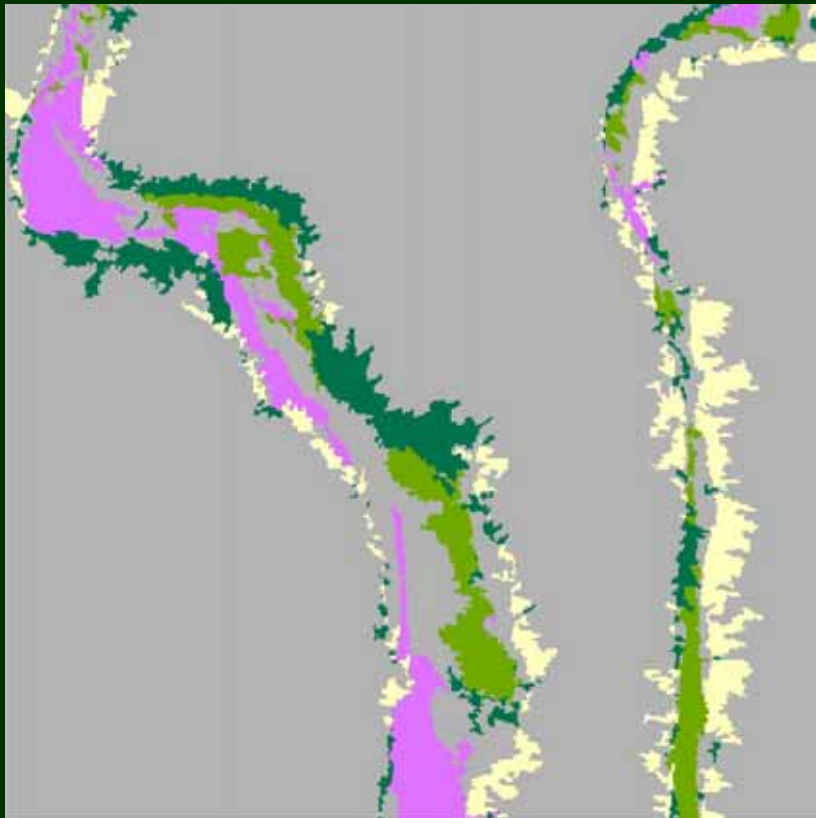
1998

deštrukcia na zjazdovke Pretekárska

Automatická identifikácia zmien

- objektovo-orientovaná klasifikácia krajinnej pokrývky v *eCognition 3.0*
- rozdrobenosť areálov, prílišná detailnosť hraníc...

Ďakujem za pozornosť

stankova@fns.uniba.sk

cernansky@fns.uniba.sk

